* ऋण निर्देश *

माझे मार्गदर्शक डॉ. जी.एन्.गुरु, राज्यशास्त्र विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचे मी विशेष आभार मानते. कारण डॉ.जी.एन् गुरु यांच्या मार्गदर्शनाखाली संशोधन कार्याची संधी मिळाली हे मी माझे भाग्य समजते. त्यांचे प्रोत्साहन, अमुल्य आणि कुशल मार्गदर्शन याशिवाय माझे संशोधन कार्य मूर्त स्वरुपात येणे केवळ अशक्य होते. माझ्या संशोधन कार्यामध्ये त्यांचा सिंहाचा वाटा आहे.

डॉ. के.के. कावळेकर, विभागप्रमुख, राज्यशास्त्र विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर आणि शिवाजी विद्यापीठाच्या राज्यशास्त्र विभागाचे डॉ. अशोक चौसाळकर, डॉ. सुरेंद्र जोंधळे, डॉ.सौ.वासंती रासम, यांचे वेळोवेळी विशेष मार्गदर्शन व सहकार्य लाभले. या सर्वांचे मी आभार मानते.

लठ्ठे एज्युकेशन सोसायटी, सांगली यांचे पदाधिकारी, व प्रा.सौ.ए.पी.कुलकर्णी, माजी प्राचार्या, प्रा.डी.के.पाटील, माजी प्र व प्रा.बी.ए.पाटील, प्राचार्य, जयसिंगपूर कन्या महाविद्यालय, जयसिं यांनी मला संशोधन कार्यास परवानगी दिली व वेळोवेळी सहकार्य केले. त्याबद्दल मी त्यांचे आभार मानते.

जयसिंगपूर कन्यामहाविद्यालय, जयसिंगपूर येथील सहकारी प्राध्यापकवर्ग यांचे सहकार्य लाभले. त्या सर्वांचे मी आभार मानते.

आमदार जयवंतराव आवळे, श्री. महादेव कांबळे, नगरसेवक, इचलकरंजी नगरपालिका व श्रीकांत कोरवी, अध्यक्ष, वसंतराव नाईक मागासवर्गीय यंत्रमाग कापड उत्पादक सहकारी संस्था मर्यादित, इचलकरंजी व संचालक, नवमहाराष्ट्र सहकारी सूत गिरणी लि., यांनी मुलाखती देऊ

इचलकरंजीच्या यंत्रमाग उद्योगातील व राजकारणातील दलितांचे स्थान स्पष्ट केले. तसेच दलितांच्या सहकारी संस्थांच्या अपयशाची व औद्योगिक अपयशाची कारणमिमांसा केली. त्यांच्या मुलाखतीमुळे संशोधन कार्यास आवश्यक अशी बहुमोल व महत्त्वपूर्ण माहिती मिळाली. त्यांच्या या सहकार्याबद्दल मी त्यांचे आभार मानते.

इचलकरंजी येथील मार्क्सवादी कम्युनिस्ट पक्षाचे व कामगारांचे नेते कॉ.के.एल.मलाबादे यांनी आपल्या मुलाखतीतून कामगार चळवळीचा इतिहास, कामगार संघटना, कामगारांचे प्रश्न, कामगारांची पिळवणूक याविषयीचे वास्तव चित्रण उभे केले. त्यांची मुलाखत माझ्या संशोधन कार्यास फारच उपयुक्त व महत्त्वपूर्ण ठरली. मुलाखत देऊन त्यांनी केलेल्या सहकार्याबद्दल मी त्यांचे आभार मानते.

जेष्ठ विचारवंत आचार्य शांताराम गरुड, सरचिटणीस, समाजवादी प्रबोधिनी, इचलकरंजी व श्रीकांत भिडे, विश्वस्त, डेकोस्पिन चॅरिटेबल ट्रस्ट, इचलकरंजी यांच्याशी केलेल्या चर्चेतून यंत्रमाग व्यवसायातील सखोल व महत्त्वपूर्ण माहिती मिळाली मी त्यांचे आभार मानते.

श्री. मधुकर कांबळे व श्री. हरिदास कदम या दलित यंत्रमागधारकांनी मुलाखती व अन्य माहितीसाठी विशेष सहकार्य केले, त्याबद्दल मी त्यांचे आभार मानते.

प्रा.ए.बी.राजगे, व्यंकटेश महाविद्यालय, इचलकरंजी यांनी इचलकरंजीच्या विकेंद्रित वस्त्रोद्योगाबद्दल माहिती देऊन सहकार्य केले,

त्याबद्दल मी त्यांचे आभार मानते.

शिवाजी विद्यापीठातील बॅ.बाळासाहेब खर्डेकर ग्रंथालय येथील कर्मचा-यांनी वेळोवेळी संदर्भ ग्रंथ व इतर संबंधित पुस्तके उपलब्ध करून दिली त्याबद्दल मी त्यांचे आभार मानते. तसेच आपटे वाचन मंदीर, इचलकरंजीचे इब्राहिम मिरजे यांनी इचलकरंजीच्या इतिहासाविषयी संदर्भ ग्रंथ उपलब्ध करून दिले. त्याबद्दल मी त्यांचे आभार मानते.

तसेच माझे आई-वडील, माझे पती, माझी मुलगी व माझे बंधू श्रीकृष्ण महाजन यांनी दिलेल्या प्रोत्साहनाबद्दल व सहकार्याबद्दल मी त्यांचे आभार मानते.

शेवटी श्री. श्रीकांत बाबुराव गायकवाड यांनी प्रबंध वेळेत टंकलिखित करून दिल्याबद्दल मी त्यांचे आभार मानते.

SS Shete

स्थळ : कोल्हापूर
दिनांक : 27-11-89

[सौ. शोभा सं. शेटे]
संशोधक विद्यार्थिनी.

-=o=-